

การสอนดนตรีมลายูระดับอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย: กรณีศึกษาการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย

เคลน บุญยานันต์¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สุจิตรา เลิศเสม บุญยานันต์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 12 มิถุนายน 2562 วันแก้ไข: 17 สิงหาคม 2562 วันตอบรับ: 24 สิงหาคม 2562

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทการเรียนการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย 2) สำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ชั้นเรียนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีกาเมลัน 2 ท่าน และนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี 13 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติเบื้องต้น ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. บริบทการเรียนการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย สามารถแบ่งได้เป็น 4 ด้าน คือ ผู้สอน ผู้เรียน สาระ และการเรียนการสอน
2. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ดนตรีมลายู ดนตรีกาเมลัน มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย

¹การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง เคลน บุญยานันต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: klenegt@hotmail.com

DOI: 10.14456/edupsu.2020.10

HIGHER EDUCATION MELAYU MUSIC INSTRUCTION IN MALAYSIA: A CASE STUDY OF GAMELAN MUSIC INSTRUCTION AT UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Klen Boonyanant¹

Pibulsongkram Rajabhat University

Sujitra Lertsem Boonyanant

Pibulsongkram Rajabhat University

Research Article

Received: 12 June 2019 Revised: 17 August 2019 Accepted: 24 August 2019

This parallel mixed methods research aimed 1) to examine the Gamelan music instructional context at Universiti Sains Malaysia and 2) to survey students' opinion towards Gamelan music instruction at Universiti Sains Malaysia. The target groups of this study were a Gamelan music class, 2 Gamelan instructors, and 13 music students of Universiti Sains Malaysia in the second semester of 2018, selected via purposive sampling. The research tools were an observation form, an interview form, and a survey form. A content analysis and simple statistics, including frequencies, percentages, means, and standard deviations were applied.

The findings revealed that

1. The Gamelan music instructional context at Universiti Sains Malaysia consisted of 4 elements: teachers, students, contents, and instructions.
2. The students' overall opinion towards Gamelan music instruction at Universiti Sains Malaysia was at a high level.

Keywords: Melayu Music, Gamelan Music, Universiti Sains Malaysia.

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Klen Boonyanant
Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: klengt@hotmail.com

บทนำ

กาเมลัน (Gamelan) เป็นวงดนตรีพื้นเมืองของประเทศมาเลเซียที่มีต้นกำเนิดมาจากเกาะชวา ประเทศอินโดนีเซีย ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยโดยผู้อพยพชาวจาในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 14 จากทางรัฐตรงกานูและได้มีการแพร่หลายไปทั่วประเทศ ตั้งแต่เดิมแล้วดนตรีกาเมลันที่เป็นรูปแบบเก่าแก่ที่สุดมีชื่อเรียกว่ากาเมลันมังแกง (Gamelan Munggang) โดยประกอบด้วยเครื่องดนตรี 4 ชนิด ใช้บรรเลงประกอบพิธีในเกาะชวา แต่ปัจจุบันในมาเลเซียนั้นวงดนตรีกาเมลันโดยทั่วไปประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี 7 ชนิด ได้แก่ โบนัง (Bonang), ซารอน โบรอน (Saron Baron), ซารอน เปกิน (Saron Pekin), แกมบัง (Gambang), เกนอง (Kenong), ก้อง (Gong), และ เกนดัง (Gendang) ใช้บรรเลงในงานพิธีการ งานเฉลิมฉลอง ทั้งยังใช้เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศในฐานะดนตรีประจำชาติมาเลเซียหรือดนตรีมลายูอีกด้วย (Dunia, 2016)

มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียเป็นมหาวิทยาลัยประจำรัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ประกอบไปด้วย 3 วิทยาเขต 20 คณะ จัดเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศและอันดับที่ 165 ของโลก (QS World University Rankings, 2019) โดยมีการเปิดสอนวิชาดนตรีในคณะศิลปกรรมศาสตร์เพื่อผลิตผู้เรียนในสาขาวิชาการแสดงดนตรีและการสอนดนตรี (Music Performance and Pedagogy) ซึ่งแม้หลักสูตรจะเน้นเครื่องดนตรีตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีรายวิชาที่มุ่งเน้นวัฒนธรรมดนตรีและดนตรีมลายูด้วยเช่นกัน ได้แก่ รายวิชาดนตรีอาเซียน รายวิชาดนตรีมาเลเซีย และรายวิชาดนตรีกาเมลัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมดนตรีประจำชาติของตน (School of Arts, Universiti Sains Malaysia, 2017)

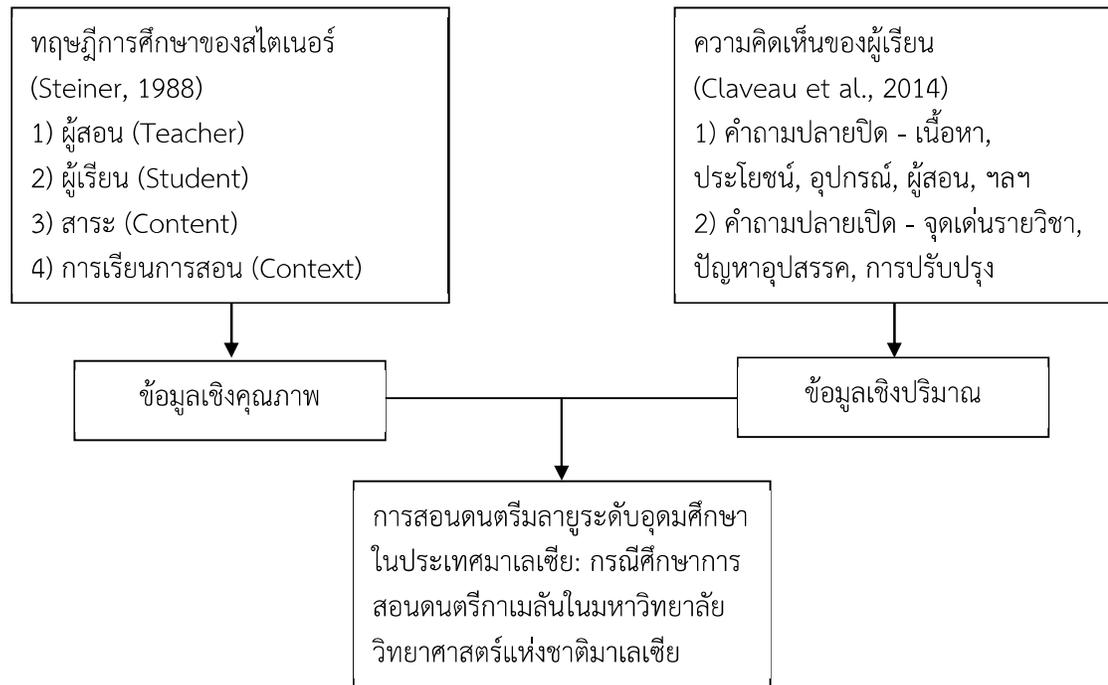
ทฤษฎีการศึกษาของสไตเนอร์ (Steiner, 1988) เป็นรูปแบบของการบรรยาย (Description) ที่เน้นการให้ความหมายและการขยายความหมายต่อไปเป็นลำดับ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นต่อเนื่องกันไปจนเกิดความสมบูรณ์เป็นลักษณะของลูกโซ่ความหมาย (Definitional chain) โดยได้นำเสนอทฤษฎีการศึกษาตามรูปแบบการบรรยายดังกล่าวไว้ว่า การศึกษาคือระบบที่ประกอบไปด้วยระบบย่อยของ ผู้สอน (Teacher) ผู้เรียน (Student) สาร (Content) และการเรียนการสอน (Context) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการศึกษาการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียในด้านบริบทการเรียนการสอนได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการสอนดนตรีมลายูระดับอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียผ่านการเรียนการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทการเรียนการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานแบบคู่ขนาน (Parallel Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้ (Edmonds & Kennedy, 2013)

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ชั้นเรียนดนตรีเกมลัน อาจารย์และนักศึกษา ประจำภาควิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย

2. กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น 2 กลุ่ม ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานแบบคู่ขนาน ดังนี้

2.1 กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชั้นเรียนดนตรีเกมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย, อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีเกมลัน 2 คน, และนักศึกษาภาควิชาดนตรี 13 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากเกณฑ์ดังนี้

2.1.1 ชั้นเรียนรายวิชาดนตรีเกมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ที่เปิดสอนในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2.1.2 อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ที่รับผิดชอบสอนในรายวิชาดนตรีเกมลัน ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2.1.3 นักศึกษาสาขาดนตรี ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาดนตรีเกมลัน ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2.2 กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาดนตรี ภาควิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ชั้นปีที่ 2 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงผู้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาดนตรีเกมลัน ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ทั้งหมดจำนวน 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเกตชั้นเรียนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียที่ผ่านการตรวจค่าคุณภาพ IOC=0.66-1.00
2. แบบสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียนวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียแบบกึ่งโครงสร้างที่ผ่านการตรวจค่าคุณภาพ IOC=0.66-1.00
3. แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ซึ่งดัดแปลงจาก Claveau et al. (2014) และผ่านการตรวจค่าคุณภาพ IOC=0.66-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตชั้นเรียนดนตรีกาเมลันพร้อมด้วยการสัมภาษณ์ผู้เรียนและผู้สอนวิชาดนตรีกาเมลัน ณ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ในช่วงวันที่ 25 - 29 มีนาคม พ.ศ. 2562 และในช่วงวันที่ 13 - 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 รวม 10 วัน เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้านบริบทการเรียนการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย และนำไปวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป
2. หลังจากเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเสร็จแล้ว จัดให้นักศึกษากลุ่มเป้าหมายทำแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียเพื่อเป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและนำไปวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตและสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (อมาวสี อัมพันศิริรัตน์, 2557) โดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาบันทึกเป็นข้อความ (Text) จากนั้นจึงทำการจัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ (Data Organizing) และทำการจัดแสดงข้อมูล (Data Display) เพื่อนำไปสู่การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องของผลการศึกษา (Conclusion Interpretation and Verification)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย, และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด 2560)
3. ใช้เกณฑ์ในการแปลผลจากแบบสำรวจความคิดเห็นดังนี้ (เทียนฉาย กิระนันท์ และคณะ, 2558)

4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบริบทการเรียนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้านตามแนวคิดทฤษฎีการศึกษาของสไตเนอร์ (Steiner, 1988) ได้ดังนี้
 - 1.1 ผู้สอน (Teacher) อาจารย์ผู้รับผิดชอบสอนรายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียมีจำนวน 2 ท่าน ได้แก่ 1) ศาสตราจารย์ ดร.แทน ชุยเบ็ง (Prof.Dr.Tan Sooi Beng) ผู้เชี่ยวชาญด้านมนุษยดนตรีวิทยา (Ethnomusicology) เป็นผู้รับผิดชอบหลักของรายวิชา และ 2) อาจารย์เซหมัต ยูโซะ (Mr.Che Mat Jusoh) ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีมลายูและผู้เชี่ยวชาญการบรรเลงซอรีบบ (Raja Rebab) เป็นผู้สอนภาคปฏิบัติและควบคุมการรวมวงดนตรีกาเมลันของนักศึกษา

1.2 ผู้เรียน (Student) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการแสดงดนตรีและการสอนดนตรี (Bachelor of Music in Performance and Pedagogy) มีจำนวน 13 คน โดยแบ่งเป็นเพศหญิง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 และเพศชาย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตามลำดับ แบ่งเป็นชาวมาเลเซียเชื้อสายจีน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 ชาวมาเลเซียเชื้อสายมลายู 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 และชาวมาเลเซียเชื้อสายอินเดีย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ แบ่งเป็นนักศึกษาที่เรียนเครื่องดนตรีเอกเปียโน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 เอกซัปร้อง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38%, เอกกีตาร์ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และเอกเครื่องเป่ารีคอร์เดอร์ 1 คน คิดเป็น 7.69 ตามลำดับ

1.3 สาร (Content) รายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียจัดอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกที่สามารถเลือกเรียนได้ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2, ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1, จนถึงชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 แบบต่อเนื่อง รวมทั้งหมดจำนวน 3 รายวิชา ได้แก่ ดนตรีกาเมลัน 1, ดนตรีกาเมลัน 2, และดนตรีกาเมลัน 3 โดยมีการแบ่งสัดส่วนสาระการเรียนรู้เป็นภาคทฤษฎี 30 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีกาเมลัน การประสมวง บทเพลง การอ่านเขียนโน้ต และภาคปฏิบัติ 70 โดยให้เลือกฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นและฝึกกรรมวงบรรเลง

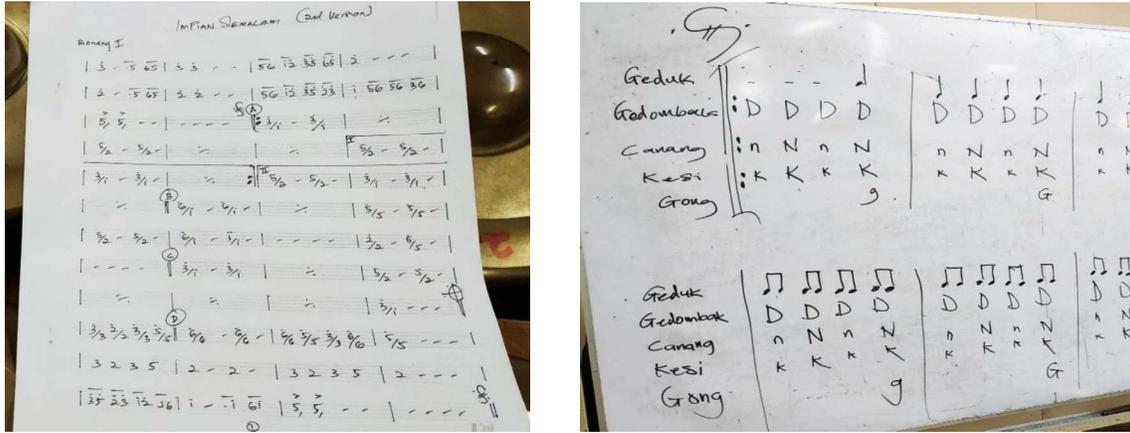
1.4 การเรียนการสอน (Context) รายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียจัดการเรียนการสอนในลักษณะวิชาปฏิบัติรวมวงดนตรี ณ ห้องเรียนดนตรีกาเมลัน อาคารสาขาวิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย โดยเพลงที่ใช้บรรเลงในการเรียนการสอนเป็นเพลงพื้นบ้านมาเลเซียและเพลงที่ใช้ในการบรรเลงร่วมกับศิลปะการแสดงวายังกูลิต (Wayang Kulit) ส่วนในการต่อบทเพลงนั้นทำการสอนโดยการสาธิตและอ่านโน้ตในลักษณะตัวเลขร่วมกับโน้ตดนตรีสากลเข้ามาผสมผสาน

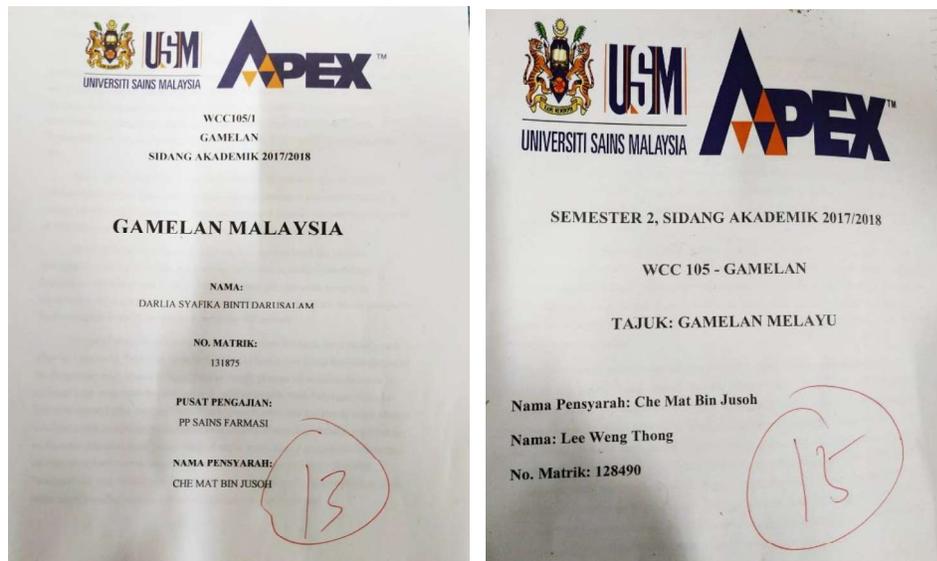
ภาพ 1 อาจารย์เซมะมัด ยูโซะ ผู้ควบคุมการสอนปฏิบัติรวมวงดนตรีกาเมลัน

ภาพ 2 สภาท้องเรียนรายวิชาดนตรีกาเมลัน

ภาพ 3 ลักษณะการบันทึกโน้ตในรายวิชาดนตรีกาเมลัน

ภาพ 4 เอกสารประกอบการสอนรายวิชาดนตรีกาเมลัน

2. ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย สามารถแสดงผลการศึกษา ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลัน
ในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ แห่งชาติมาเลเซีย (ดัดแปลงจาก Claveau et al., 2014)

รายการ	M	S	ระดับความคิดเห็น
1. รายวิชานี้มีคุณค่าต่อประสบการณ์การเรียนรู้ (The course was a valuable learning experience)	4.31	0.75	มาก
2. เนื้อหาที่ได้จากการเรียนรายวิชานี้เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และการศึกษาต่อในอนาคต (The content was useful and beneficial for my future study/career)	3.92	0.49	มาก
3. อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ และมีความเหมาะสมกับรายวิชา (The facilities were enough and match the course)	3.92	0.95	มาก
4. ผู้สอนนำเสนอประเด็นเนื้อหาอย่างมีระเบียบวิธี (The instructor presented course material in an organized way)	4.15	0.69	มาก
5. ผู้สอนมีการยกตัวอย่างและการสาธิตประกอบการเรียนที่ช่วยให้ เข้าใจเนื้อหาของรายวิชา (The instructor provided examples and illustrations that helped me understand the course content)	4.31	0.63	มาก
6. ผู้สอนมีการมอบหมายงานต่างๆ ที่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาของรายวิชา (The instructor provided assignments that helped me understand the course content)	4.00	0.71	มาก
7. ผู้สอนส่งงานที่ตรวจแล้วกลับคืนมาให้ในระยะเวลาที่เหมาะสม (The instructor returned graded work in a reasonable amount of time)	3.77	0.73	มาก
8. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ตั้งคำถามในชั้นเรียนและตอบข้อคำถามนั้นๆ (The instructor encouraged and responded to questions in class)	4.38	0.65	มาก
9. ผู้สอนประเมินผลชิ้นงานอย่างยุติธรรม (The instructor evaluated my work in a fair manner)	4.15	0.69	มาก
10. ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เต็มไปด้วยความเคารพ ซึ่งกันและกัน (The instructor helped to create an atmosphere of mutual respect)	4.08	0.76	มาก
11. ผู้สอนให้ความช่วยเหลือนอกห้องเรียน เช่น ทางโทรศัพท์ อีเมลล์ หรือให้เข้าพบในห้องพักงานส่วนตัว (The instructor responded to requests for help made outside of class such as by phone, email, or office visit)	3.69	0.95	มาก
รวม	4.06	0.48	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ แห่งชาติมาเลเซีย พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ แห่งชาติ มาเลเซีย โดยรวม อยู่ในระดับมาก $M=4.06$ $S=0.48$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มี M ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ตั้งคำถามในชั้นเรียนและตอบข้อ

คำถามนั้นๆ $M=4.38$ รองลงมาคือ รายวิชาที่มีคุณค่าต่อประสบการณ์การเรียนรู้ และผู้สอนมีการยกตัวอย่าง และการสาธิตประกอบการเรียนที่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาของรายวิชา $M=4.31$ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ผู้สอนให้ความช่วยเหลือนอกห้องเรียน เช่น ทางโทรศัพท์ อีเมล หรือให้เข้าพบในห้องทำงานส่วนตัว $M=3.69$

นอกจากนี้ในส่วนของคำถามปลายเปิดเพื่อแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถสรุปผลได้ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ส่วนไหนของรายวิชาที่ช่วยให้คุณเกิดการเรียนรู้มากที่สุด (What parts of the course helped your learning the most?)

คำตอบ - ได้เรียนรู้วัฒนธรรมดั้งเดิมของมาเลเซีย, ได้เรียนรู้เครื่องดนตรีและเพลงพื้นบ้านมาเลเซียที่หลากหลาย, ได้ประยุกต์เพื่อนำไปใช้กับรายวิชาดนตรีอื่นๆ เช่น ดนตรีโลก, ได้ฝึกบรรเลงร่วมกันเป็นวงดนตรี

คำถามข้อที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนรายวิชานี้คือสิ่งใดบ้าง (What were the problems and difficulties of the course?)

คำตอบ - การเรียนรู้เทคนิคและรูปแบบการเล่นใหม่ของเครื่องดนตรีนั้นๆ, การจดจำบทเพลงหรือเครื่องดนตรีต่างๆ ที่ไม่คุ้นเคยหรือไม่เคยเล่นมาก่อน, ไม่ชินกับระบบเสียงดนตรีพื้นบ้านทำให้รู้สึกว่ามีเสียงเพี้ยน, รูปแบบจังหวะบางอย่างของบทเพลง

คำถามข้อที่ 3 มีประเด็นหรือแง่มุมไหนในรายวิชานี้ที่ท่านอยากให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบ้าง และด้วยเหตุผลอะไร (What aspects of the course would you change and why?)

คำตอบ - ควรเพิ่มโอกาสในการแสดงดนตรีต่อสาธารณชนมากกว่าฝึกฝนเพื่อใช้ในการสอบ, ควรประยุกต์เพื่อนำไปบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีสมัยใหม่, ควรใช้บรรเลงกับเพลงสมัยนิยมจะได้น่าสนใจมากขึ้น, ควรนำไปบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตรา

Questions	Strongly Agree	Agree	Neutral	Disagree	Strongly Disagree
The course was a valuable learning experience	✓				
The content was useful and beneficial for my future study/career		✓			
The facilities were enough and match the course	✓				
The instructor presented course material in an organized way	✓				
The instructor provided examples and illustrations that helped me understand the course content	✓				
The instructor provided assignments that helped me understand the course content		✓			
The instructor returned graded work in a reasonable amount of time			✓		
The instructor encouraged and responded to questions in class		✓			
The instructor evaluated my work in a fair manner		✓			
The instructor helped to create an atmosphere of mutual respect	✓				
The instructor responded to requests for help made outside of class (such as by phone, email or office visit)		✓			
What parts of the course helped your learning the most?	Learning Malay Folk Song many kinds of				
What were the problem and difficulty of the course?	When learning new technique and new pattern of certain instrument				
What aspects of the course would you change and why?	Increase opportunity to perform with other orchestra outside				

Questions	Strongly Agree	Agree	Neutral	Disagree	Strongly Disagree
The course was a valuable learning experience		✓			
The content was useful and beneficial for my future study/career		✓			
The facilities were enough and match the course			✓		
The instructor presented course material in an organized way		✓			
The instructor provided examples and illustrations that helped me understand the course content		✓			
The instructor provided assignments that helped me understand the course content		✓			
The instructor returned graded work in a reasonable amount of time		✓			
The instructor encouraged and responded to questions in class		✓			
The instructor evaluated my work in a fair manner		✓			
The instructor helped to create an atmosphere of mutual respect		✓			
The instructor responded to requests for help made outside of class (such as by phone, email or office visit)		✓			
What parts of the course helped your learning the most?	Learning the traditional instrument in Malaysia				
What were the problem and difficulty of the course?	Sometimes the pitch may not of time				
What aspects of the course would you change and why?	Include more popular songs so that it's more attractive				

ภาพ 5 ตัวอย่างแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาริบทกรเรียนการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ 1) ด้านผู้เรียน พบว่า มีนักศึกษาหลงทะเลเรียนในรายวิชานี้ 13 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงชาวมาเลเซียเชื้อสายจีนและมีเครื่องดนตรีหลักคือเปียโน สอดคล้องกับ Jason

(2004) ที่ได้สำรวจสถานภาพของครูดนตรีเครื่องเอกเปียโนในรัฐปีนังประเทศมาเลเซีย พบว่าประชากรส่วนใหญ่ในรัฐปีนังเป็นชาวมมาเลเซียเชื้อสายจีน รองลงมาเป็นชาวมมาเลเซียเชื้อสายมลายูและชาวมมาเลเซียเชื้อสายอินเดียตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากรัฐอื่นๆ ในประเทศมาเลเซียที่ประชากรหลักเป็นชาวมมาเลเซียเชื้อสายมลายู และด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะส่งผลให้ผู้เรียนเลือกเล่นดนตรีตะวันตกโดยเฉพาะเปียโนเป็นเครื่องมือหลักมากกว่าจะเลือกเครื่องดนตรีมลายู เนื่องจากคิดว่าดนตรีมลายูไม่ได้เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเองและอยากแสดงความเป็นสากลด้วยอีกประการหนึ่ง 2) ด้านสาระ พบว่า มีการจัดหลักสูตรเป็นวิชาให้เลือกเรียนอย่างต่อเนื่องตามลำดับและจัดสัดส่วนรายวิชาอย่างมีระบบ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ สอดคล้องกับ จีรกันต์ สิริกวินกอบกุล (2558) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้พบว่าหลักสูตรที่ใช้สอนวิชาดนตรีในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสามารถสร้างพื้นฐานที่ดีในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งถ้าผู้เรียนมีความเอาใจใส่ต่อการเรียนและพัฒนาศักยภาพอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้รอบในหลักการ ทฤษฎี และมีทักษะปฏิบัติที่ครอบคลุม 3) ด้านการเรียนการสอน พบว่า มีการจัดสถานที่และอุปกรณ์เครื่องดนตรีให้เหมาะสม ทำการสอนโดยเน้นการรวมวงบรรเลง ต่อเพลงจากการสาธิตและการอ่านโน้ตที่ประยุกต์ระบบตัวเลขร่วมกับโน้ตดนตรีสากล สอดคล้องกับ นิพนธ์ กล้ากลมจิตร (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาวิธีการถ่ายทอดดนตรีไทยในโรงเรียนและบ้านดนตรีไทย และได้พบว่าการสอนดนตรีไทยทั้งในโรงเรียนและบ้านดนตรีไทยในด้านการปฏิบัติทักษะมีลักษณะเป็นการสาธิตเพื่อเป็นแนวทางหรือเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติตาม โดยมีการให้จดจำสัญลักษณ์หลังจากการที่ผู้เรียนได้ฟังเพลงหรือฟังเสียงการบรรเลงที่เป็นตัวอย่างจากผู้สอน

2. การอภิปรายผลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.06 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งหมายความว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นว่ารายวิชาดนตรีกาเมลันที่จัดการเรียนการสอนขึ้นในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซียมีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม อาจเป็นเพราะมีองค์ประกอบในการศึกษาในแต่ละด้านที่ครบถ้วนและมีคุณภาพ ทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียน สาระ และการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วาสนา สาระจันทร์ (2561) ที่ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งพบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.90 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัมพาพร นพรัตน์ (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตยะลาปีการศึกษา 2556 และพบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89

อย่างไรก็ตามจากคำถามปลายเปิดที่แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เรียน พบว่า 1) จุดเด่นของรายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ได้แก่ การได้เรียนรู้วัฒนธรรมมาเลเซียผ่านทางดนตรี เพลง และการบรรเลงร่วมกัน 2) ปัญหาและอุปสรรคของรายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ได้แก่ การที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับเทคนิค ลักษณะ รูปแบบการบรรเลง และการจดจำบทเพลง และ 3) สิ่ง que ผู้เรียนอยากเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมในรายวิชาดนตรีกาเมลันในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งชาติมาเลเซีย ได้แก่ การเพิ่มโอกาสในการบรรเลงสู่สาธารณชน การบรรเลงร่วมกับวงดนตรีตะวันตก และการนำเพลงสมัยนิยมมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งประเด็นเหล่านี้สามารถนำไปใช้

พัฒนาให้เกิดความน่าสนใจหรือพัฒนาเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ทางดนตรีท้องถิ่นได้ต่อไป สอดคล้องกับ อำนาจ บุญอนันต์ (2554) ที่ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีล้านนาในเขตวัฒนธรรมน่านระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และได้พบว่าหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีล้านนาที่พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานดนตรีล้านนา มีทักษะในการเล่นดนตรีเบื้องต้นที่สามารถพัฒนาต่อยอดได้ เห็นความสำคัญและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาดนตรีที่ได้รับถ่ายทอดมาจากบรรพชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาหลักสูตรหรือสร้างเป็นรายวิชาดนตรีอาเซียนได้ต่อไป
2. สามารถนำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เรียนไปพัฒนารายวิชาให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำศึกษาวิจัยการเรียนการสอนดนตรีมลายูในประเภทอื่นๆ เพื่อขยายองค์ความรู้
2. ควรทำศึกษาวิจัยการเรียนการสอนดนตรีกามลันในรัฐอื่นๆ หรือประเทศอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อนำข้อมูลมาศึกษาต่อในเชิงเปรียบเทียบ

เอกสารอ้างอิง

- จิรกานต์ สิริกวินกอบกุล. (2558). *การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*. ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.บ. (สาขาวิชาดนตรีศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2561). *ดนตรีศึกษา : หลักการและสาระสำคัญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียนฉาย กิระนันท์ และคณะ. (2558). *สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา 20302 เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- นิพนธ์ กล้ากล่อมจิตร. (2556). *การศึกษาวิธีการถ่ายทอดดนตรีไทยในโรงเรียนและบ้านดนตรีไทย*. ปริญญาโท ค.บ. (สาขาวิชาดนตรีศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา สาระจันทร์. (2561). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ปริญญาโท ศษ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อมวาลี อัมพันศิริรัตน์. (2557). *มโนทัศน์ของการวิจัยเชิงคุณภาพ*. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 1(2), 68-78.
- อัมพาพร นพรัตน์. (2558). *ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตยะลาปีการศึกษา 2556*. ปริญญาโท ศษ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- อำนาจ บุญอนันต์. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดนตรีล้านนาในเขตวัฒนธรรมน่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปริญญาโท ปร.ด. (สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- Claveau, D. et al. (2014). *Student Opinion of Teaching Survey*. California: California State University Press.
- Dunia, M. (2016). *The History of Gamelan's Origins*. Retrieved June 22, 2019, from <http://gamelanners.yolasite.com/history.php>.
- Edmonds, W. A., & Kennedy, T. D. (2013). *An Applied Reference Guide to Research Designs: Quantitative, Qualitative, & Mixed Methods*. London: Sage.
- Jason, K. T. (2004). *A Survey of Current Status and Practices of Piano Teachers in Penang, Malaysia: Preparation for the Practical Piano Examinations of the Associated Board of the Royal Schools of Music, London*. Ph.D. Thesis of Doctor of Musical Arts. University of South Carolina.
- QS World University Rankings. (2019). *Top Universities 2019*. Retrieved July 1, 2019, from <https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2020>.
- School of Arts, Universiti Sains Malaysia. (2017). *Pusat Pengajian Seni*. Retrieved July 1, 2019, from <http://art.usm.my/>.
- Steiner, E. (1988). *Methodology of Theory Building*. Sydney: Educology Research Associates Sydney.